Ekonomika poslovanja OPG-a Zečević

Zečević, Marija

Undergraduate thesis / Završni rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Economics in Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet u Osijeku**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:145:988238

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-28**

Repository / Repozitorij:

EFOS REPOSITORY - Repository of the Faculty of Economics in Osijek

Sveučilište Josipa jurja Strossmayera u Osijeku
Ekonomski fakultet u Osijeku
Preddiplomski studij (marketing)

Marija Zečević

EKONOMIKA POSLOVANJA OPG-A ZEČEVIĆ

Završni rad

Osijek, 2019.

Sveučilište Josipa jurja Strossmayera u Osijeku
Ekonomski fakultet u Osijeku
Preddiplomski studij (marketing)

Marija Zečević

EKONOMIKA POSLOVANJA OPG-A ZEČEVIĆ

Završni rad

Kolegij: Agrarna Ekonomika
JMBAG: 00102167225
e-mail: mzecevic1@efos.hr
Mentor: Prof.dr.sc. Zdravko Tolušić

Osijek, 2019.

Josip Juraj Strossmayer Univerity of Osijek
Faculty of economics in Osijek
Undergraduate Study (marketing)

Marija Zečević

EKONOMIKA POSLOVANJA OPG-A ZEČEVIĆ

Final paper

Osijek, 2019.

IZJAVA

O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI, PRAVU PRIJENOSA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA, SUGLASNOSTI ZA OBJAVU U INSTITUCIJSKIM REPOZITORIJIMA I ISTOVJETNOSTI DIGITALNE I TISKANE VERZIJE RADA

1. Kojom izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je ____ZAVRŠNI_____ (navesti vrstu rada: završni / diplomski / specijalistički / doktorski) rad isključivo rezultat osobnoga rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu. Potvrđujem poštivanje nepovredivosti autorstva te točno citiranje radova drugih autora i referiranje na njih.
2. Kojom izjavljujem da je Ekonomski fakultet u Osijeku, bez naknade u vremenski i teritorijalno neograničenom opsegu, nositelj svih prava intelektualnoga vlasništva u odnosu na navedeni rad pod licencom *Creative Commons Imenovanje – Nekomercijalno – Dijeli pod istim uvjetima 3.0 Hrvatska.*
3. Kojom izjavljujem da sam suglasan/suglasna da se trajno pohrani i objavi moj rad u institucijskom digitalnom repozitoriju Ekonomskoga fakulteta u Osijeku, repozitoriju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te javno dostupnom repozitoriju Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu (u skladu s odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, NN br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15).
4. Izjavljujem da sam autor/autorica predanog rada i da je sadržaj predane elektroničke datoteke u potpunosti istovjetan sa dovršenom tiskanom verzijom rada predanom u svrhu obrane istog.

Ime i prezime studenta/studentice: Marija Zečević

JMBAG: 00102167225

OIB: 59394277287

e-mail za kontakt: m.zeevic@gmail.com

Naziv studija: Preddiplomski studij na Ekonomskom fakultetu u Osijeku

Naslov rada: Ekonomika poslovanja OPG-a Zečević

Mentor/mentorica rada: Prof.dr.sc. Zdravko Tolušić

U Osijeku, _____ godine

Potpis _____

EKONOMIKA POSLOVANJA OPG-A ZEČEVIĆ

SAŽETAK

Cilj i svrha završnog rada je objasniti te izučiti sam pojam OPG-a, kao i OPG obitelji Zečević te uvidjeti njihov rad.

Pojam OPG-a ili obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo se definira kao jedna od samostalnih gospodarskih jedinica od kojih se sastoje punoljetni članova istog kućanstva odnosno one koje obavljaju poljoprivredne djelatnosti koristeći unajmljene ili vlastite resurse. Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo se sastoji od tri bitna elementa, a to su domaćinstvo, posjed i gospodarstvo.

Kada se govori o samom razvoju tržišne poljoprivrede i gospodarstva, sva poljoprivredna gospodarstva postaju sve više tržišna, a sve manja naturalno orijentirana, kada je riječ o prodaji proizvoda na tržištu preko tržišnih kanala.

Veliku važnost imaju OPG-ovi u svijetu, osim što su dobri za čovječanstvo oni pomoću obiteljskog poljoprivredno gospodarstva hrane svoje obitelji. Također, veliku važnost imaju mala obiteljska poljoprivredna gospodarstva jer oni imaju veliku neraskidivu poveznicu sa svjetskom opskrbom i sigurnosti hrane.

Kada je riječ o Republici Hrvatskoj sam razvoj poljoprivredne proizvodnje je u manjim, kao i srednjim OPG-ovima. Mnoge prednosti koje mogu dobiti vlasnici OPG-a su razne subvencije od strane Europske unije i same države, kao i razni poticaji, također, postoje i mnoge nagrade za najbolji i najuspješniji OPG, gdje prvo mjesto osvaja novčana sredstva namijenjena u korištenju vlastitog OPG-a.

Ključne riječi: obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo**,** poljoprivreda, proizvodi, strojevi

BUSINESS ECONOMY OPG ZEČEVIĆ

ABSTRACT

The aim and purpose of the final paper is to explain and study the very concept of OPG, as well as the OPG family Zečević and to see how their work.

The term OPG or family farm is defined as one of the independent economic units consisting of adult members of the same household, that is, who performs agricultural activities using leased or own resources. A family farm consists of three essential elements, namely the household, the estate and the holding.

When it comes to the very development of market-based agriculture and the economy, all farms are becoming more market-oriented and less natural-oriented when it comes to selling products on the market through marketing channels.

OPGs are of great importance in the world, except that, for the good of humankind, they feed their families using the family farm. Also, small family farms are of great importance because they have a great unbreakable connection to the world supply and food security.

When it comes to the Republic of Croatia, the development of agricultural production itself is in smaller, as well as in the middle farms. Many benefits that OPG owners can get are various subsidies from the European Union and the state itself, as well as various incentives, and there are also many prizes for the best and most successful OPG, where the first place wins the money earmarked for using it for its own OPG.

Keywords: family farm**,** agriculture, products, machines

SADRŽAJ

1. UVOD 1

2. OPG ILI OBITELJSKO POLJOPRIVREDNO GOSPODARSTVO 2

2.1. Razvoj OPG-a kroz povijest 3

2.2. Značaj i nedostatci OPG-ova 4

2.3. Djelatnosti 4

2.4. Nositelji i članovi OPG-a 6

3. UPISNIK 6

3.1. Podaci iz Upisnika 7

3.2. Obveza upisa u Upisnik 7

3.3. Upis u Upisnik 7

3.4. Iskaznica nositelja i članova poljoprivrednih gospodarstava 8

3.5. Prijava u poreznoj upravi 8

3.6. Obrazovna struktura 9

3.7. Potpore 9

4. OSJEČKO – BARANJSKA ŽUPANIJA 11

5. MEĐUNARODNA GODINA OPG-A 14

6. OPG ZEČEVIĆ 15

6.1. Lokalitet 15

6.2. Biljna proizvodnja 16

6.3. Mehanizacija 16

6.4. Tržište 18

6.5. Prihodi i rashodi 19

6.6. Članovi 19

6.7. Planovi za budućnost 20

7. ZAKLJUČAK 21

Literatura 22

Popis tablica 23

Popis slika 23

Popis grafikona 24

1. UVOD

Predmet samog završnog rada je OPG obitelji Zečević. Cilj rada je objasniti sam pojam OPG-a, kao i rad OPG-a u obitelji Zečević. Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo ili OPG se može definirati kao poljoprivredno gospodarstvo u kojem se nalaze punoljetni članovi istoga kućanstva koji obavljaju poljoprivrednu djelatnost, gdje će po potrebi obavljati i neke od dopunskih djelatnosti, ali koristeći vlastite ili čak unajmljene resurse. OPG se na prvu pomisao može činiti kao jednostavna djelatnost, no ona je vrlo složena socioekonomska jedinica. Nju sačinjava domaćinstvo ili obitelj.

Rad će početi s uvodom u kojem će se detaljnije objasniti sam pojam OPG-a te koji su njegovi bitni elementi koji se koriste. Kada se želi osnovati obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo moraju se prikupiti brojne dozvole i papiri, što će detaljnije biti objašnjeno u trećem poglavlju gdje će se govoriti o upisniku, kao i o njegovoj prijavi, podacima, upisima i sl.

U današnjici u cijelom svijetu postoji čak oko 500 milijuna OPG-ova, koji na većoj razini prehranjuju svjetsko stanovništvo odnosno ljudi žive od obiteljskih gospodarstava te njih čine oko 80% svjetske svih poljoprivrednih gospodarstava. Velik doprinos u samom čovječanstvu pruža sam OPG jer on zasigurno osigurava gospodarenje ili korištenje prirodnih resursa, u nekim krizama će pokazati veliku prilagodljivost te otpornost, oni čuvaju bioraznolikost, no jedan od bitnijih doprinosa je taj što je baziran na očuvanju bogatih lokalnih tradicija, kulturnog nasljeđa i samog identiteta.

U četvrtom poglavlju govorit će se kako sva obiteljska poljoprivreda gospodarstva utječu u Osječko-baranjskoj županiji, ona je ujedno i jedna od najznačajnijih poljoprivrednih djelatnosti biljne proizvodnje u cijelom Republici Hrvatskoj, dok će se peto poglavlje bazirati na međunarodnu godinu OPG-a. Šesto poglavlje započinje o OPG-u obitelji Zečević, njihovom osnutku, prihodima i rashodima, potrebnim strojevima, kao i o njihovoj sadašnjosti i budućnosti.

Završni rad završava sa zaključkom u kojem će se sumirati sam pojam OPG-a i OPG-a Zečević, kao i njegove prednosti i sam rad.

2. OPG ILI OBITELJSKO POLJOPRIVREDNO GOSPODARSTVO

Puni naziv kratice OPG glasi obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo, a prema Zakonu o poljoprivrednom zemljištu (NN118/18) definira se kao samostalna gospodarska i socijalna jedinica koju čine punoljetni članovi istoga kućanstva, koji obavljaju poljoprivrednu djelatnost, a po potrebi i dopunske djelatnosti, koristeći vlastite i unajmljene resurse. Iako na prvi pogled izgleda sasvim jednostavno, ono je vrlo složena socioekonomska jedinica čiju osnovu čini obitelj ili domaćinstvo. U toj socialnoj zajednici realiziraju se ekonomske aktivnosti i vrši biološka reprodukcija ljudi radi opstanka te zajednice. Kako gotovo u svakoj zajednici ili društvu vladaju određeni odnosi između članova, tako su i u obiteljskim gospodarstvima pristuni određeni odnosi između mladih i starijih, muškaraca i žena, između glave obitelji i ostalih članova, neovisno o međusobnim odnosima svi za cilj imaju osiguranje egzistecnije cijele zajednice i svakoga njezinoga člana. Kada se uspostavilo zemljišno vlasništvom tada su se i odnosi unutar zajednice protegli i na splet odnosa prema tom zemljišnom posjedu, odnosno, prema proizvodnji na njemu. Kroz te odnose uspostavilo se i obiteljsko gospodarstvo.

DePhilipps (2005:43-59). navodi tri bitna konstitutivna elementa obiteljskoga gospodarstva:

- *domaćinstvo* – zajednica obitelji ili neka druga zajednica osoba koje imaju isto prebivalište i zajednički troše prihode za podmirenje osnovnih životnih potreba
- *posjed* – imovina, vlasništvo na zemljištem i drugim sredstvima za proizvodnju
- *gospodarstvo* – proizvoda jednica koja se sastoji od jedne strane posjeda i druge strane radne snage domaćinstva koja je zadužena za rad u proizvodnji

Obiteljsko gospodarstvo u svom elementarnom obliku sastavljeno je tako da radna snaga nekoga domaćinstva obrađuje svoj posjed i iz toga odnosa proizlazi realizacija gospodarstva, a proizvodnja kao rezultat toga odnosa vraća se u domaćinstvo njegovih prehrambenih proizvoda.

Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo obuhavća više djaletnosti kao što su bilinogojstvo, stočarstvo i povezane uslužne djelatnosti, sukladno skupinama Nacionalne klasifikacije djelatnosti: uzgoj jednogodišnjih i višegodišnjih usjeva i uzgoj stoke, peradi i ostalih

životinja. OPG – om se želi aktivirati već dugo umrtvljene poljoprivredne resurse kao i proširenje paleta
djelatnosti na selu (tzv. diverzifikaciji djelatnosti ruralnog prostora).

Čini se da u Hrvatskoj poljoprivredna proizvodnja, koja još uvijek u velikoj mjeri predstavlja neiskorišten potencijal, ipak počinje dobivati sve veći značaj. Kako je obitelj temeljna jedinica društva, te institucija koja čuva ljudske vrijednosti, kulturalni i povijesni kontinuitet generacija, tako je i faktor stabilnosti i razvoja u proizvodnom smislu.
Mnogi se danas žele baviti poljoprivredom i vide svoju budućnost u proizvodnji, imaju inovativne ideje za poboljšanje načina funkcioniranja poljoprivrednog gospodarstva, poznate su im metode poljoprivredne proizvodnje, informirani su o načinima korištenja zemljišta, imaju volju i spremni su djelovati zajedničkim snagama kako bi postigli svoj cilj.

Često im jednostavno nisu dostupne potrebne informacije o traženoj dokumentaciji za registriranje OPG-a. Prema podacima iz svibnja 2013., od 192.096 poljoprivrednih gospodarstava u Hrvatskoj, njih čak 185.287 su OPG, a preostalih 6.809 su obrti, trgovačka društva, zadruge i ostali. Pritom OPG-ovi koriste ili obrađuju 769.570,57 hektara poljoprivrednih površina.

2.1. Razvoj OPG-a kroz povijest

Kada gledamo kroz povijest obiteljsko gospodarstvo prošlo je kroz velike promjene u razdoblju od oko 140 godina. Zasigurno jedna od tih je promjena u brojčanom stanju. Naglo povećanje broja gospodarstava događa se u prvih stotinjak godina, a prvo razdoblje obuhvaća vrijeme od postanka obiteljskih gospodarstava do kraja drugog svjetskog rata. U pedeset godina primjećuje se značajno povećanje gospodarstava za 263 000 ili čak za 64,6%, te je tada zabilježen i rast ukupnog stanovništva.

Poslije drugoga svjetskog rata razvoj industrije pokrenuo je snažan proces deagrarizacije. Kroz trideset godina poljoprivredno stanovništvo naglo opada, za 1,5 milijuna osoba, a s njime opada i agrarna prenapučenost. Sve je to utjecalo na značajno smanjenje broja gospodarstava sa 670 000 u 1949. godini na 534 000 u 1991. godini. U četrdesetak godina broj gospodarstva smanjio se za 20,3% ili 136 000. Usporedimo li, međutim, tendenciju smanjenja broja gospodarstava s bilo kojim drugim pokazateljem deagrarizacije, primijetit ćemo da se on znatno sporije smanjuje. Znači da se deagrarizacija nije odvijala dovoljno radikalno.

Stanovništvo se češće odvaja od poljoprivrednog zanimanja nego od gospodarstva. Zbog toga se i broj gospodarstva sporije smanjivao. S razvojem tržišnog gospodarstva i poljoprivrede, poljoprivredna gospodarstva postaju sve više tržišno (jedna od suvremenih tendencija u poljoprivredi) a sve manje naturalno orijentirana, s prodajom proizvoda na tržištu preko najčešće suvišnih tržišnih kanala. Sva ta gospodarstva primarno iskorištavaju vlastita zemljišta i radnu snagu domaćinstva kojima proizvodno-poslovno upravlja glava obitelji, te su stoga ona i danas najčešće obiteljska gospodarstva. Kada bi se radna snaga ekonomski iskoristila, sposobni članovi imali zaspolenje i primjereni dohodak tada bi cilj bio dostignut. Bez tehnoloških, a danas menadžersko-marketinških znanja to je tada bilo teško ostvarivo. (Defilippis, 1993).

2.2. Značaj i nedostatci OPG-ova

Ključan čimbenik za sigurnost hrane na globalnoj razini i očuvanja prirodnih resursa su obiteljska poljoprivredna gospodarstva. Poljoprivredna gospodarstva izuzetno su bitna jer ona pozitivno utječu na prehrambenu sigurnost, održavaju održivost prirodnih resursa, čuvanju ruralni prostor, jačaju lokanu ekonomiju i ono što je vrlo važno zapošljavaju ljude.

Osim pozitivnih strana koje donose poljoprivredna gospodarstva postoje i nedostaci zbog kojih je OPG-ova sve manje. Primjeri nekih nedostaka su loša struktura posjeda, slabija tehnološka opremljenost, neosposobljenost članova za nove tehnologije, loše državne subvencije, otpor prema novim dostignućima i slično. Oslanjanje na državnu potporu, kao i tradicijsko odnošenje prema poljoprivrednoj djelatnosti, još uvijek dominiraju u stavovima aktivnog poljoprivrednog stanovništva.

Državno obrazovanje kroz godine se mijenja i upravo iz tih razloga često se nailazi na nedostatke i propuste, jer poljoprovrednici vrlo rijetko koriste internet kako kako bi se informirali i pronašli nova rješenja. Poljoprivrednici se u pravilu više oslanjaju na znanja svojih starijih, na svoje vlastito iskustvo ili pak iskustva drugih poljoprivrednika.

2.3. Djelatnosti

Dana 28. ožujka 2018. godine na snagu je stupio Zakon o obiteljskom poljoprivrednom gospodrastvu koji je objavljen u Narodnim novimama broj 29. Prema navedenom zakonu, obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo – predstavlja strateški organizacijski oblik poljoprivrednog gospodarstva u Republici Hrvatskoj, koji je važan za ostvarivanje održivog

razvoja, kao i ostvarivanja načela opće sigurnosti hrane, očuvanja prirodnih poljoprivrednih resursa, te unaprjeđenja i povećanja konkurentnosti poljoprivrede u cjelini.

Upisom u Upisnik OPG-ova, moguće je obavljati upisane gospodarske djelatnosti poljoprivrede i dopunske djelatnosti, kao što su proizvodnja poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda na OPG-u, proizvodnja neprehrambenih proizvoda i predmeta opće uporabe na OPG-u, pružanje ugostiteljskih, turističkih i ostalih usluga na OPG-u te pružanje ostalih sadržaja i aktivnosti na OPG-u.

Sukladno pri upisu u Upisnik OPG-ova, OPG može dobiti status OPG-a kao OPG za proizvodnju, OPG za proizvodnju i preradu, OPG za proizvodnju i usluge ili OPG za proizvodnju, preradu i usluge. Navedeni zakon pruža mogućnosti za prepoznavanje i razumijevanje problema OPG-ova u svakodnevnom poslovanju te pruža osnovu za daljnju prilagodbu specifičnih obveza OPG-ova.

Nadalje, zakon omogućava usklađivanje budućih poljoprivrednih politika s potrebama OPG-ova. Dodatna prednost Zakona o OPG-u je to što jasno i precizno određuje pojedine odnose, koji su ranije bili vrlo manjkavo uređeni. Ukoliko se ukaže potreba, nositelju OPG-a u obavljanju poslova na OPG-u mogu pomagati članovi kućanstva, a u povremenim, sezonskim i privremenim poslovima nositelju mogu pomagati članovi obitelji koji žive izvan kućanstva, bez obveze zasnivanja radnog odnosa. U isto vrijeme, nositelj OPG-a može biti i poslodavac te prema tome može i zaposliti radnike za obavljanje odgovarajućih poslova unutar OPG-a.

Kada je riječ o dodatnoj zaštiti koja je uvedena Zakonom je ta da se nikako ne može ovrha napraviti protiv samog nositelja obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva jer se to ne može provesti na samim poljoprivrednim resursima koji će biti nužni za obavljanje te gospodarske djelatnosti poljoprivrede te su oni upisanu u Upisnik OPG-ova samo ako je a djelatnost glavni izvor potrebnih sredstava za život.

Ovrha se nikako ne može provesti na samu nekretninu u kojoj se nalazi odnosno u kojoj stanuje nositelj OPG-a, kao i osobe koje je dužan uzdržavati, gdje se usput i definiraju iznosi sredstava koji će se izuzimaju od same ovrhe kako bi se osigurala određena primjerena skrb za životinje koje se nalaze u obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu. Upisnik OPG-ova se uspostavlja kao jedna javna službena evidencija koja sadržava javne i vjerodostojne podatke o fizičkim osobama u OPG-u, kao i njihovim resursima.

2.4. Nositelji i članovi OPG-a

OPG prema Zakonu o obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu predstavlja organizacijski oblik gospodarskog subjekta poljoprivrednika fizičke osobe koji trajno obavlja osnovne i dopunske djelatnosti u poljoprivredi u svrhu stvaranja dohotka time što se koristi kako vlatitim tako i unajmljenim proizvodim resusrsima.

Nositelj OPG-a je punoljetna fizičika osoba koja se u svojstvu odgovorne osobe vodi u Upisnik OPG-ova, biraju ga članovi kućanstva, te je ta osoba odgovorna za poslovanje gospodarstva. Ukoliko postoje ostali članovi u gospodarstvu to su također punoljetne osobe obiteljskog kućanstva ili članovi obitelji koji su poslovno sposobni za rad. Pritom nositelji i članovi ne moraju imati istu adresu prebivlišta. Uz nositelja koji je nužan, jedan OPG može imati do trideset članova, te jedna osoba može biti član samo jednog OPG-a. Osnovanje zajedničkog OPG-a je moguće uz ugovor o ortaštvu, to je kada ga osnovaju dvije ili više osoba obiteljski

3. UPISNIK

Postupak osnivanja obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva popračen je prikupljanjem brojnih papira i dozvola. S ciljem uspostave reda na tržištu poljoprivrednih proizvoda 2002. godine uveden je Upisnik obiteljskih gospodarstava, odnosno registar hrvatskih poljoprivrednika. Ono propisuje uvjete i načine koji su vezani za upis u Upisnik seljačkih gospodarstava ili OPG-a i Upisnik trgovačkih društava, zadruga i obrtnika u poljoprivredi.

Pravo na upis u Upisnik imaju pravne osobe sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i fizičke osobe koje su državljani Republike Hrvatske s prebivalištem u Republici Hrvatskoj.

Uvjet upisa u Upisnik je posjedovanje poljoprivrednih resursa (poljoprivrednog zemljišta i/ili stoke) i obavljanje poljoprivredne djelatnosti koja obuhvaća bilinogojstvo, stočarstvo i s njima povezane uslužne djelatnosti. Također bitna informacija je da za otvaranje OPG-a ne treba osigurati temeljni kapital, niti imati odgovarajuću stručnu spremu.

3.1. Podaci iz Upisnika

Svi podaci o poljoprivrednim gospodarstvima osim što su uneseni u uredima državne uprave u županijama također se nalaze u upravnom tijelu Grada Zagreba gdje se objedinjavaju u središnjoj bazi podataka o poljoprivrednim gospodarstvima, a podaci iz te iste baze koriste se u provedbi mjera poljoprivredne politike te za potrebe vođenja statistike u Ministarstvu.

3.2. Obveza upisa u Upisnik

Upis u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava obvezan je za: poljoprivredna gospodarstva koja podnose zahtjev za državnu potporu, poljoprivredna gospodarstva koja prema posebnim propisima moraju biti registrirana u upisnicima, registrima ili evidencijama što ih vodi Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja ili ustanove u poljoprivredi i

OPG koja na tržištu prodaju vlastite poljoprivredne proizvode proizvedene na OPG-u.

Što znači, da onaj OPG koji se nije upisao u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava neće moći niti tražiti niti ostvariti pravo na državne poticaje, a neće moći ni svoje proizvode proizvedene na OPG-u prodavati, uopće.

3.3. Upis u Upisnik

Nije potrebno osnovati OPG ukoliko godišnji dohodak ne prelazi 80.000,00kn. Upisnik poljoprivrednih gospodarstava sadrži sve podatke o gospodarstvu i o njegovoj odgovornoj osobi, njegovim članovima, sjedištu, objektima, posjedu zemljišta, korištenju zemljišta, prodaji vlastitih poljoprivrednih proizvoda na OPG-u i stoci. Podaci se objedinjuju u središnjoj bazi podataka o poljoprivrednim gospodarstvima u Ministarstvu poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, a koriste se u provedbi mjera poljoprivredne politike, te za potrebe vođenja statistike.

Rješenje o upisu u Upisnik provodi agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (APPRRR). Upis u upisnik vrši se tijekom cijele godine u uredima državne uprave u županijama te upravnom tijelu grada Zagreba. Kao prvo mositelj OPG-a treba podnijeti Zahtjev za upis („Narodne novine“) u najbližem uredu Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, tj. regionalnom Uredu državne uprave u županijama.

3.4. Iskaznica nositelja i članova poljoprivrednih gospodarstava

APPRRR izdaje iskaznicu OPG-a nositelju i svim njegovim članovima koji su dužni imati tu istu iskaznicu ili rješenje o upisu prilikom prodaje proizvoda koji su proizvedeni na OPG-u. Ukoliko zakonom ovlaštena osoba, poljoprivredni ili stočarski inspektor Ministarstva poljoprivrede, ribastva i ruralnog razvoja zatraži iskaznicu od člana ili nositelja gospodarstva, oni su je dužni dati na uvid.

3.5. Prijava u poreznoj upravi

Nakon što se OPG upiše u Upsnik potrebno je izvšiti prijavu u poreznu upravu i to u roku 8 dana od početka rada OPG-a. Potrebno je obaviti razne prijave putem obrazaca kao što su Prijaca u Registar poreznih obveznika (obrazac RPO, RPO A i RPO B), prijava u Registar obveznika PDV-a, a u slučaju ulaska u sustav PDV-a (Obrazac P – PDV-1). Potrebno je obaviti popis dugotrajne imovine koja se unosi u OPG (Obrazac DI), izjava o izabranom knjigovodstvenom servisu i napraviti kopiju rješenja o upisu u Upisnik OPG-a.

Sve navedene obrasce protrebo je osobno odnijeti u nadležnu ispostavu Porezne uprave koji su prethodno ispunjeni, ovjereni potpisom i pečatom nositelja OPG-a.

Kada se obavi prijava nositelj OPG-a postaje porezni obveznik sa svim obvezama prema državi. OPG treba donijeti odluku o načinu oporezivanja ovisno o veličini, poticaju koje prima i planovima o budućem poslovanju.

Bavljenje poljoprivredom su primarne djelatnosti OPG-a, no mogu biti i dopunske djelatnosti vezane uz poljeprivredu kojima je glavni zadatak omogućavanje bolje korištenje proizvodnih kapaciteta te bolje korištenje rada članova OPG-a. Dohodak iz dopunske djelatnosti ne bi smio biti veći od dohotka ostvarenog od primarne poljoprivredne djelatnosti.

Nakon prijave u Poreznoj upravi u roku od 8 dana od dana poečtka rada OPG je potrebno prijaviti u Zavod za mirovinsko osiguranje. Sve potrebne obrasce potrebno je prethodno ovjeriti potpisom i pečatom nositelja OPG-a. Tijekom prijave na Zavod za zdravstveno

osiguranje potrebni su prijavni obrasci, potvrda o ulazu u sustav PDV-a te preslika dokumentacije koja je predana u Zavod za Mirovinsko osiguranje.

3.6. Dobna i spolna struktura

Udio stalno zaposlenih žena u EU iznosi 37,5%, dok je taj broj u Hrvatskoj iznosio 40,2%, dok je udio žena upravitelja poljoprivrednih gospodarstava bio viši u EU u odnosu na Hrvatsku. Od ukupnog broja 9.600 nositelja je mlađe od 35 godina, 86.440 je staro između 35 i 54 godina, te je 137.240 starije od 54 godine.
Prosječni podaci za RH su: udio žena vlasnica (31%), udio mladih do 35 godina (4,5%), broj mladih vlasnika do 35 godina (8.356), te prosječna dob vasnika OPG-a (59,8).

3.6. Obrazovna struktura

Poljoprivredno obrazovanje u RH se pruža kroz formalne obrazovne ustanove na dvije razine: poljoprivredno obrazovanje u šest poljoprivrednih škola i oko 20 srednjih škola, te više i visoko kvalificirano obrazovanje putem stručnih predavanja na dva učilišta: u Požegi i Križevcima i dva fakulteta : Sveučilište u Osijeku i Sveučilište u Zagrebu.

Pokazatelj stupnja poljoprivrednog obrazovanja na razini upravitelja poljoprivrednih gospodarstva pokazuju da 95% upravitelja nema poljoprivredno obrazovanje, tj. posjeduje samo praktično iskustvo. Uz već razvijenu obrazovnu infrastrukturu prisutan je nedostatak programa neformalnog obrazovanja i stručnog usavršavanja.

3.7. Potpore

Jedna od svrha izravnih potpora koja će osigurati dugotrajnu održivost aktivnih poljoprivrednika odnoseći se na one koji obavljaju poljoprivrednu djelatnost. Oni se dodjeljuju za uzgoj, proizvodnju ili sadnju poljoprivrednih proizvoda, držanja stoke, kao i za uzgoj i održavanje poljoprivredne površine koja će biti pogodna za uzgoj ili pašu.

U one izravne potpore će se ubrajati izravna plaćanja koja će se sastojati od potpora po samoj površini, kao potpora koje su proizvodno vezanu u ratarstvu i stočarstvu. Kad bi došlo do ostvarenja izravne potpore poljoprivrednici koji obavljaju određenu poljoprivredu djelatnosti bi trebali piti upisani u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava. U ARKOD sustav trebaju biti upisana sva poljoprivredna zemljišta koja žele si osigurati izravnu potporu.

Oni poljoprivrednici koji su zainteresirani za izravne potpore prilikom obavljanja neke poljoprivredne djelatnosti na svoje gospodarstvu moraju prvo poštivati mnoge uvjete koje su propisane Pravilnikom o provedbi izravne potpore, kao i AKS mjera ruralnog razvoja. U sam obzir se treba uzeti i Pravilnik o višestrukoj sukladnosti koji sam propisuje poljoprivredne, kao i okolišne standarde i uvjete kojih se poljoprivrednici odnosno vlasnici OPG-a trebaju pridržavati na svakoj svojoj poljoprivrednoj površini koje koriste u svrhe držanja životinja.

SAPARD je jedan posebni program za poljoprivredu i razvitak u ruralnim područjima. SAPARD je akreditiran od same strane Europske komisije i to 30. rujna 2006. godine te godine je došlo i do početka njegove provedbe koja je trajala sve do kraja 2009. godine. Ovaj program je ukupno iskorišten nešto manje od 50%, gdje je tijekom četiri godine same provedbe unutar četiri natječaja koja su obavljena i bila javna, bilo isplaćeno oko 40 projekata koji su sve većim dijelom bili isplaćeni oko 16 milijuna eura koje je financirala Europska unija svojim novcem.

Jedan od programa Europske unije je IPARD koji je trajao u razdoblju od 2007. godine pa sve do 2013. godine, gdje je bio namijenjen samo ruralnom razvoju. Republika Hrvatska je dobila program IPARD 25. veljače 2008. godine koju je usvojila Europska komisija za Hrvatsku te je počeo s provedbo od 2009. godine.

Šest mjera je korišteno unutar samog IPARD programa, koji je bio u okviru ova tri prioriteta: pripremne radnje koje se odnose za provedbu okolišno-poljoprivrednih mjera, poboljšanje tržišne učinkovitosti, kao i provedbe standarda same zajednice te lokalnih strategija za ruralni razvoj i sam razvoj ruralne ekonomije. Kada je riječ o ukupnoj iskorištenosti IPARD programa ona se značajno poboljšala u odnosu na program SAPARD te je iznosila nešto više od 60%, dok je za 720 isplaćenih projekata bilo na raspolaganju čak skoro 150 milijuna eura.

4. OSJEČKO – BARANJSKA ŽUPANIJA

Jedno od najznačajnijih mjesta među županijama u Republici Hrvatskoj prema kapacitetima bilje proizvodnje ima upravo Osječko – baranjska županija. Resursi biljne proizvodnje jedan su od preduvjeta proizvodnje dovoljnih količina animalnih bjelančevina. To su mlijeko, jaja, meso za ishranu stanovništva, zbog čega Županija u svojim strategijskim dokumentima posebno mjesto ustupa razvoju poljoprivredne proizvodnje.

Na temelju prijašnjih iskustava i spoznaja što se tiče stočarske proizvodnje, Županija bi mogla u odnosu na potrebe njezinoga stanovništva proizvoditi znatno veže količine svih poljoprovrednih proizvoda. Osim što bi se na taj način podmirile tržišne potrebe Osječko – baranje županije, podmirio bi se i veći dio tržišta Republike Hrvatske, pa čak i dio Europske unije.

Upravo iz tih razloga nepohodno je modernizirati proizvodne kapacitete, povećati stočni fond i omogućiti prehrambenu sigurnost stanovništva. Jednako tako jedan od bitnih ciljeva je stvoriti uvjete za proizvodnju ekoloških proizvoda koji predstavljaju budućnost u poljoprivrednoj proizvodnji. Zahtjevno Europsko tržište prepoznalo je vrijednost poljoprivrednog proizvoda proizvedenog na ekološki način.

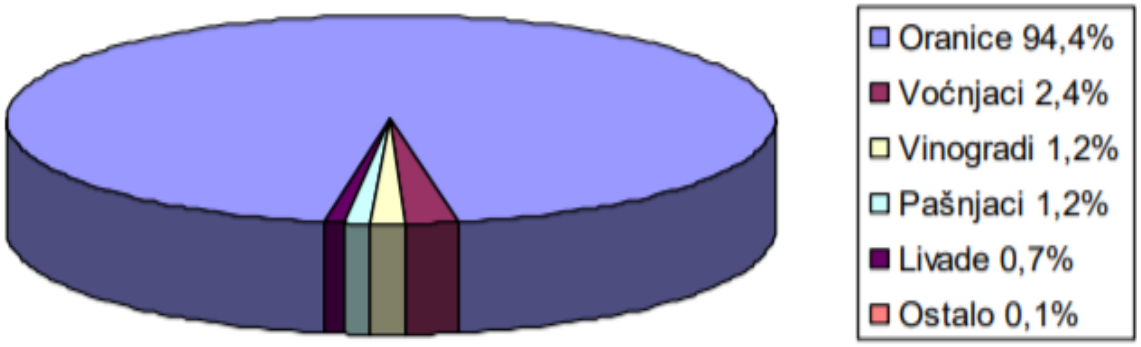
Pravci djelovanja poljoprivredne politike za restrukturiranje poljoprivrednog sektora moraju biti:

- obiteljska poljoprivredna gospodarstva kao središnja mjesta proizvodnje
- specijalizacija proizvodnje
- pomoć usmjerena vitalnim komercijalnim gospodarstvima koja se bave stočarskom proizvodnjom
- osuvremenjivanje proizvodnih kapaciteta, agrotehničkih i agroekonomskih postupaka,
- poticanje mlađih obiteljskih gospodarstava
- visoko iskorištenje proizvodnih potencijala životinja
- veća primjena znanja i edukacija poljoprivrednih proizvođača
- jačanje uloge poljoprivrednih proizvođača na tržištu poljoprivrednih proizvoda
- poticanje ugovaranja što je moguće većeg obujma proizvodnje s prehrambenom industrijom
- provedba selekcijskog rada u stočarstvu, - savjetodavna potpora

- povećanje učinkovitosti djelovanja upravnih i stručnih službi te udruženja u poljoprivredi
- osigurati prilagodbu poljoprivrednih gospodarstava kretanjima cijena poljoprivrednoprehrambenih proizvoda na međunarodnom tržištu

Jedno od najintezivnijih područja biljne proizvodnje u Republici Hrvatskoj je područje Osječko – baranjske županije. Prema APPRRR Republika Hrvatska ima 1.124.2012,05 hektara obrađenih poljoprivrednih površina, a Osječko – baranjska županija zauzima 212.095 hektara.

Grafikon 1. Poljoprivredne površine po kategorijama korištenja

Izvor:
http://www.obz.hr/hr/pdf/2018/14_sjednica/17_informacija_o_poljoprivrednoj_proizvodnji_na_podrucju_obz.pdf?fbclid=IwAR3710ekNwpHvnCg7H6vkheUtJfbp-mCC07nT1FgIgnIc8XZxK5OOzoDFI0, (pristupljeno: 14.08.2019.)

Ukupno obrađene poljoprivredne površine Osječko – baranjske županije 212.095 hektara sastoje se od:

- Oranica i vrtova (220.226)

- Voćnjaka (5.041)
- Vinograda (2.600)
- Livada (1.393)
- Pašnjaka (2.573)
- Ostalo (262)

Tablica 1. Kategorije upisanih poljoprivrednih gospodarstava u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava

	Kategorije upisanih poljoprivrednih gospodarstva u Upisnik poljoprivrednih gospodarstva	Republika Hrvatska		Osječko-baranjska županija	
		2016.	2017.	2016.	2017.
1.	Obiteljska poljoprivredna gospodarstva	165.167	159.191	12.188	11.765
2.	Obrt	2.201	2.174	337	351
3.	Trgovačka društva	2.556	2554	283	285
4.	Zadruge	385	347	42	41
5.	Ostali	196	153	36	37
	U k u p n o	**170.515**	**164.458**	**12.866**	**12.479**

Izvor:
http://www.obz.hr/hr/pdf/2018/14_sjednica/17_informacija_o_poljoprivrednoj_proizvodnji_na_podrucju_obz.pdf?fbclid=IwAR3710ekNwpHvnCg7H6vkheUtJfbp-mCC07nT1FgIgnIc8XZxK5OOzoDFI0, (pristupljeno: 14.08.2019.)

Na dan 31.12.2018. godine u Osječko – baranjskoj županiji broj ženskih nositelja obiteljskih gospodarstava iznosi 3.394, dok broj muških nositelja iznosi 8.539. Ukupni broj svih ženskih nositelja u svim županijama iznosi 49.286, dok ukupni broj svih muških nositelja u svima županijama iznosi 112.962.

5. MEĐUNARODNA GODINA OPG-A

Godina 2014. na zasjedanju Glavne skupštine Ujedinjenih naroda službeno je proglašena Međunarodnom godinom obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava.

Baš zbog toga što je UN odlučio ovu 2014. godinu proglasiti Međunarodnom godinom obiteljske poljoprivrede, predstavnici udruga odlučili su javnost upozoriti na veliku važnost razvoja i razvitka obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava ne samo u Hrvatskoj već i u svijetu. Dakle, OPG-ovi proizvode oko 70% svjetske hrane, štite okoliš, njeguju plodnost zemlje i doprinose tome da se sve više smanjuju emisije stakleničkih plinova.

Sadašnji sustav proizvodnje hrane temeljen je na industrijskoj poljoprivredi koja je najveći pojedinačni izvor stakleničkih plinova koji uzrokuju klimatske promjene. Kada se taj sustav ne bi mijenjao čovječanstvo se ne bi moglo uspješno suočavati s klimatskim promjenama, niti osigurati dovoljno kvalitetne hrane za prehraniti globalno stanovništvo.

FAO i Ministarstvo poljoprivrede su aktivno se uključeni u obilježavanje Međunarodne godine obiteljskih gospodarstva te su tijekom 2014. organizirali manifestacije, konferencije, okrugle stolove i posjete obiteljskim gospodarstava pokušali doći do definicija, rješenja, te preporuka što je danas OPG u Hrvatskoj i kakva se to obiteljska poljoprivredna gospodarstva žele.

U Hrvatskoj poljoprivrednih gospodarstava, čak njih 99% čine obiteljska gospodarstva koja obrađuju čak 83,8% površina. Poljoprivredna politika je dakle, usmjerena je na one koje čine samo 1% velikih poslovnih subjekata što se najviše očituje u sustavu poticaja gdje veliki poslovni subjekti ubiru čak 40% ukupnih sredstava.

Država ne kontrolira poljoprivredno tržište. Konkurencija uvoza u zasigurno uništava domaću poljoprivrednu proizvodnju i sva obiteljska gospodarstva. Došlo je vrijeme da se ovakvo stanje promijeni, a promjena ne može doći bez inicijative Ministarstva poljoprivrede.

U Europskoj uniji postoji oko 12 milijuna poljoprivrednih obiteljskih gospodarstava. Baš su ta mala i srednja gospodarstva ekonomski i socijalni stup europske poljoprivrede čija prosječna veličina procjenjuje oko 14,2 ha, a čak više od 69 % OPG-ova su manji od 5 ha, dok samo 2,7 % imaju površinu iznad 100 ha. Većina ovih gospodarstava jesu obiteljska i ona se već generacijama prenose s koljena na koljeno. Samo u nekoliko europskih država kao što su Francuska, Češka i Slovačka većinu radne snage ne daju članovi obitelji već najamni radnici.

Zbog čega je važno sačuvati i unaprijediti poljoprivrednu proizvodnju na obiteljskim gospodarstvima?

Izuzetno veliku važnost imaju upravo mala obiteljska poljoprivredna gospodarstva jer su ona poveznica u svjetskoj opskrbi i sigurnosti hrane. Nadalje, OPG-ovi, mali i srednji, čuvaju tradicionalne prehrambene proizvode, čime doprinose uravnoteženoj prehrani i očuvanju poljoprivredne biološke raznolikosti uz održivo gospodarenje prirodnim resursima, odnosno bogatstvima. Osim toga obiteljska poljoprivredna gospodarstva čine izvjesnu snagu za lokalni gospodarski rast i razvoj. Obiteljska poljoprivredna gospodarstva znače uspjeh u borbi sa siromaštvom i gladi, a spontano donose i razvoj koji se temelji na očuvanju okoliša i bio-raznolikosti. Širenje svijesti o obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima je cilj, iz razloga jer su ugrožena od strane modernog društva, ali i traženja što boljih rješenja za njihov opstanak i razvoj. Ova inicijativa će postati sredstvo za poticanje aktivnih smjernica održivog razvoja u poljoprivredi, a koja se temeljni na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima.

Hrvatska poljoprivreda također je zanemarena, kao i naši poljoprivrednici koji su zapostavljeni. Hrvatska kao članica EU ipak ima što za ponuditi – očuvanu poljoprivrednu tradiciju i kulturu te značajno bogatstvo biološke i poljoprivredne raznolikosti.

6. OPG ZEČEVIĆ

Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo Zečević djeluje još od davne 1950. godine, kada ga je osnovao otac gospodina Ivana Zečevića koji je sadašnji vlasnik godpodarstva. Obitelj Zečević bila je skromna zemljoradnička obitelj koja je ustrajala u svome poslu, obrađivala zemlju i uzgajala stoku, te je na taj način prehranjivala svoju obitelj. Naslijedivši zemljište i mehanizaciju od svoga oca, koju je tada posjedovao, sadašnji vlasnik gospodarstva godinama je radio na unaprijeđenju poslovanja, te kako tvrdi uspjeha nikad nije nedostajalo.

6.1. Lokalitet

OPG Zečević nalazi se na području općine Petrijevci, a ona se nalazi na sjeverom dijelu Osječko – baranjske županije. S obzirom da OPG ima sjedište u Petrijevcima ono ima izdvojenu jedinicu van građevinskog područja za poljoprivrednu proizvodnju gdje se nalaze

objekti i sve ono što je potrebno za rad u poljoprivrednoj proizvodnji. Sva zemljišta koja gospodarstvo obrađuje nalaze se u krugu od 5 kilometara udaljenosti od sjedišta gospodarstva.

Jedna od težavajućih okolnosti je upravo to što je nužno korsititi državne prometnice i to predstavlja problem olakotnog kretanja zbog veličine strojeva.

Gospodarstvo raspolaže sa ukrupljenim zemljištem od 20 do 40 ha i usitnjenim od 0,5 do 2 ha.

6.2. Biljna proizvodnja

Gospodarstvo se danas bavi isključivo ratarstvom. Ratarstvo predstavlja znanstvenu disciplinu i granu biljne proizvodnje koja proučava biljke i njihov uzgoj. One se uzgajaju na oranicama, livadama i pašnjacima. Ratarstvo osim što je osnova za prehranu ljudi i stoke, ono predstavlja i sirovine za prehrambenu industriju.

Više od 90% hrane dolazi iz ratarstva. Ratarske kulture kojima se gospodarstvo bavi su pšenica, kukurz, ječam i suncokret. Kako bi povećali plodnost tla i time pospješili svoje usjeve redovno provode zelenu gnojidbu.

Osim toga, gospodarstvenik izbjegava monokulturu i vodi računa plodoredu. Plodored se mora obavezno primjenjivati, a ono predstavlja pravilnu izmjenu usjeva, vremensku i prostornu na proizvodnim površinama. Vrlo je bitno sastaviti dobar plodored, jer se ratarske kulture ne bi smjele uzastopno uzgajati na istim površinama.

Gospodarstvo obrađuje 170 ha poljoprivrednog zemljišta, polovina toga je u vlasništvu gospodarstva, a dok je druga polovina u prvitanom zakupu i zakupu Republike Hrvatske. Na sve površine ostvaraju potporu poticaja od RH putem APPRRR. Gospodarstvo stalno mora raditi na poboljšanju kvalitete zemljišta, jer ona nije najbolja. Po tom pitanju ulažu se dodatni napori kao što su odvodnje, čišćenje i slično.

6.3. Mehanizacija

Gospodarstvo posjeduje svu potrebnu mehanizaciju za ratarsku proizvodnju, ona je uglavnom cijela obnovljena i kupljena nova. U kupovini mehanizacije korištena su sredstva kapitalnih ulaganja RH i sredstva iz EU fondova. Gospodarstvo je bilo sudionik natječaja EU fondova

gdje su na mjeri 4.1.1. zadovoljili uvjete i time svoju postojeću mehanizaciju dopunili većom i modernijom mehanizacijom potrebnom za proizvodnju.

Strojevi na gopodarstvu su uglavnom zapadnoeuropske proizvodnje. Neki od strojeva u vlasništvu OPG-a su:

- Kombajni Class Tucano, Class Lexion 650 i sva potrebita oprema za žetvu svih kultura
- Traktori John Deere
- Priključna vozila i prikolice namjenje za prijevoz kultura marke Tehnostroj
- Plug Vogel noot
- Strojevi za sjetvu sitnih kultura (pšenice, ječma) marke Lemken
- Strojevi za sjetvu kukuruza i suncokreta marke Monosem
- Podrivač Dondi
- Stroj za izvlačenje kišnih brazdi

Slika 1. Kombajn u žetvi

Izvor: Vlastiti izvor

Slika 2. Poljoprivredni strojevi u OPG-u Zečević

Izvor: Vlastiti izvor

6.4. Tržište

U poljoprivredi izuzetno važnu ulugu ima poljoprivredno tržište. Na tome tržištu susreću se poljoprivredna ponuda i potražnja koje uvelike ovise o željama i potrebama potrošača.

Gospodarstvo samo organizira svoje tržište i kako bi sačuvali svoj profit izbjegava posrednike. Sve potrebne repromaterijale nabavlja vlastitim sredstvima, a prodaju svojih proizvoda obavlja na način tako da postigne što veću cijenu za određeni kvalitet proizvoda.

Prodane proizvode uglavnom transportira iz vlastitog ekonomskog dvorišta, iz podnog skladišta, gdje posjeduje sve potrebno za obavljanje utvora i vaganje usjeva. Na taj način postiže se značajno veća cijena nego kada bi to obavljali preko posrednika. Ovako izbjegavaju troškove otkupljivača i troškove silosa.

6.5. Prihodi i rashodi

Prodajom svojih proizvoda i svojim poticajima gospodarstvo ostvaruje svoje prihode. Sve fizičke i pravne osobe imaju pravo na novčanu naknadu i poticaj za obavljanje bilo koje djelatnosti ribarstva ili poljoprivrede, kao i provođenje uzgojnih selekcijskih mjera u stočarstvu, kao i zdravstvenu zaštitu mlijeka, samo osobe koje imaju sjedište ili prebivalište u Republici Hrvatskoj, odnosno oni koji će proizvoditi za tržište ili će dati uslugu na tržište Republike Hrvatske.

Prihodi su značajno veći od rashoda, te gospodarstvo učestalo ostvaruje dohodak na koji se plaća porez po stopi koju je prepisala Republika Hrvatska.

Gospodarstvo nema drugih prihoda osim poljoprivredne proizvodnje.

6.6. Članovi

Nositelj gospodarstva je gospodin Ivan Zečević, a član na gospodarstvu je njegova supruga gospođa Ljiljana Zečević.

Slika 3. Iskaznica obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva

Izvor: Vlastiti izvor

6.7. Planovi za budućnost

U godinama koje tek slijede OPG planira proširiti svoje gospodarstvo, povećati svoja zemljišta i poljoprivrednu proizvodnju. Nastoje prilagoditi svoju proizvodnju standardima EU, povećati konkurentnost na tržištu, koristiti najbolju tehnologiju i proizvesti što više po jedinici površine.

7. ZAKLJUČAK

Obiteljska poljoprivredna gospodarstva predstavljaju temeljni oblik organizacije u poljoprivrednoj proizvodnji. Veliki brojevi OPG-ova danas diljem svijeta prehranjuju stanovništvo, a upravo oni čine skoro 80% svih poljoprivrednih gospodarstava. Osim toga, OPG-ovi imaju veliku važnost u čovječanstvu, a to je što gospodare prirodnim resursima, u teškim sitacijama pokazuju prilagodljivost te otpornost, te izraziro važno čovjeku je to što čuvaju kulturno nasljeđe, bogate lokalne tradicije i identitet.

Broj OPG-ova u RH u posljednjih nekoliko godina znatno je opao i time ukazuje na nizak stupanj organiziranosti i odsustvo procesa uključivanja u organizacije. To izravno utječe na nivo konkurentnosti i vrlo slabu pozicioniranost na poljoprivrednom tržištu. Osim toga, rascjepkana struktura predstavlja ograničenje u proizvodnji u odnosu na zahtjeve europskog tržišta.

Kako bi postali konkurentni na europskom tržištu potrebno je osnažiti poljoprivrednu proizvodnju upravo na obiteljskim gospodarstvima, primjenjivati sigurnu i održivu poljoprivrednu proizvodnju u kombinaciji znanja i iskustva seljaka i stručnjaka, isticati

potrebu čvršćeg povezivanja poljoprivrednika i potrošača, uspostavljanje novih tržišta i novih vrijednosti – osobito na lokalnoj i nacionalnoj razini.

Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo Zečević nastoji da uz najviše standrade, najnoviju tehnologiju, najbolje tehnike, ali i uz poljoprivrednu tradiciju i kulturu osnaži i proširi kako svoje gospodarstvo, tako i njegovo poslovanje i prihode.

Literatura

Članci u časopisu:

1. DePhilipps, J. (2005). Razvoj obiteljskih gospodarstava Hrvatske i zadrugarstvo. Sociologija sela. 167 (1), 43-59.

Knjige:

1. Defilippis, J. (1993). Obiteljska gospodarstva Hrvatske. Zagreb: AGM

Internet izvori:

1. Informacija o poljoprivrednoj proizvodnji na području Osječko-baranjske županije, http://www.obz.hr/hr/pdf/2018/14_sjednica/17_informacija_o_poljoprivrednoj_proizvodnji_n

a_podrucju_obz.pdf?fbclid=IwAR3710ekNwpHvnCg7H6vkheUtJfbp-mCC07nT1FgIgnIc8XZxK5OOzoDFI0, (pristupljeno: 14.08.2019.)

2. Poticaji u poljoprivredi, https://www.agroklub.com/poljoprivredne-vijesti/poticaji-u-poljoprivredi/796/, (pristupljeno 18.08.2019.)

3. Upisnik poljoprivrednika, https://www.apprrr.hr/wp-content/uploads/2019/01/Upisnik-poljoprivrednika_broj-PG-a-2018_31.12.2018..xlsx, (pristupljeno: 20.08.2019.)

4. Narodne novine (2019). Zakon o poljoprivredi (NN 118/18). http://www.zakon.hr/z/232/Zakon-o-poljoprivredi, (pristupljeno 21.08.2019.)

5. Od danas na snazi Zakon o obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu, https://www.apprrr.hr/od-danas-na-snazi-zakon-o-obiteljskom-poljoprivrednom-gospodarstvu/, (pristupljeno 30.08.2019.)

6. Izravne potpore, https://www.apprrr.hr/izravne-potpore/, (pristupljeno: 04.09.2019.)

7. Nositelji i članovi OPG-a, https://plaviured.hr/nositelji-clanovi-opg-a/, (pristupljeno: 06.09.2019.)

8. IPARD/SAPARD arhiva, https://www.apprrr.hr/ipard-sapard-arhiva/, (pristupljeno 10.09.2019.)

9. Međunarodna godina obiteljsko poljoprivrednih gospodarstava, http://pinova.hr/hr_HR/aktualno/medunarodna-godina-obiteljskih-poljoprivrednih-gospodarstava, (pristupljeno 11.09.2019.)

Popis tablica

Tablica 1. Kategorije upisanih poljoprivrednih gospodarstava u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava

Popis slika

Slika 1. Kombajn u žetvi

Slika 2. Poljoprivredni strojevi u OPG-u Zečević

Slika 3. Iskaznica obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva

Popis grafikona

Grafikon 1. Poljoprivredne površine po kategorijama korištenja